Súd:	Krajský súd Bratislava
Spisová značka:	8Co/158/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1120201011
Dátum vydania rozhodnutia:	25. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Monika Holická
ECLI:	ECLI:SK:KSBA:2024:1120201011.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Holickej a členov senátu JUDr. Jany Vlčkovej a JUDr. Ondreja Krajča v právnej veci žalobcov: X/ O. W.-N., D.. XX.XX.XXXX, N.: H. A. XX, H. A., X/ M. W.-N., D.. XX.XX.XXXX, N.: H. A. XX, H. A., X/ T. W., N., D.. XX.XX.XXXX, N.: H.Ý. A. XX, H. A., X/ F. W.-N.L., D.. XX.XX.XXXX, N.: H. A. XX, H. A., X/ O. W.-N., D.. XX.XX.XXXX, N.: H. A. XX, H. A., všetkých zastúpených: Mgr. Petrom Mešencom, advokátom, so sídlom: Prievozská 1314/39, Bratislava, IČO: 50 287 222, proti žalovanému: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, Bratislava, IČO: 31 595 545, zastúpenému: JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom, so sídlom: Dvořákovo nábrežie 8/A, Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcov 1/, 2/, 3/, 4/, a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 17.02.2022 č. k. 9C/3/2020-157 takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti p o t v r d z u j e .

V napadnutej zamietajúcej časti rozsudok m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 12 000€, žalobcovi 2/ sumu 2500€, žalobkyni 3/ sumu 2500€, žalobkyni 4/ sumu 2500€, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobcovia 1/, 2/, 3/ a 4/ majú proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

V časti uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť súdny poplatok za podanú žalobu rozsudok z r u š u j e a v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zastavil konanie v časti žaloby žalobkyne 5/; žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 10 000€, žalobcovi 2/ sumu 10 000€, žalobkyni 3/ sumu 10 000€, žalobkyni 4/ sumu 10 000€ a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Žalobcom 1/, 2/, 3/, a 4/ priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorej výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením. Zároveň žalovanému uložil povinnosť zaplatiť Slovenskej republike prostredníctvom Okresného súdu Bratislava I súdny poplatok za podanú žalobu v sume 1266€. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že dňa 11.02.2018 viedol V. O. motorové vozidlo škoda SUPERB s EVČ: Z. v mieste DUINRELL v areáli rekreačného parku v Holandsku, kde spôsobil dopravnú nehodu pod vplyvom alkoholu s následkom smrti tým spôsobom, že motorové vozidlo zišlo z vozovky a prišlo do kontaktu s kríkmi vedľa cesty; následne pokračoval vodič s dvoma spolujazdcami v jazde, a to s p. A. S. V. A.. M. W.-N.; motorové vozidlo zišlo z briežku, prevrátilo sa a skončilo vo vode. Spolujazdec M. W.-N. bol prevezený do nemocnice v Rotterdame, kde zomrel vo veku 47 rokov. Súdny dvor Haag ako odvolací súd uznal obvineného p. V. O. za vinného z toho, že jazdil pod vplyvom alkoholu

príliš rýchlo vzhľadom na dopravnú situáciu, stratil kontrolu nad motorovým vozidlom, ktoré riadil, dostal sa mimo cesty, s autom vošiel na svah, dôsledkom čoho sa motorové vozidlo dostalo do vody, čím spolujazdci boli usmrtení. Konanie obžalovaného p. V. O. bolo príčinou usmrtenia p. A. S. V. A.. M. W.-N.. Zistený skutkový stav posúdil podľa § 11, § 13 ods. 1, 2, 3, § 427 ods. 1 a 2 Obč. zákonníka, § 1 ods. 1, § 4 ods. 1, 2, 4, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, 3, § 24 ods. 1, 2 písm. d) a e), 3 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o PZP“). K otázke pasívnej legitimácie poisťovne v sporoch o náhrade nemajetkovej ujmy poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 31. júla 2017 sp. zn. 6MCdo/1/2016, ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 8/2018 pod č. 61 s právnou vetou: „Škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná“. V súlade so závermi vyjadrenými v uvedenom rozhodnutí bola táto otázka posudzovaná najvyšším súdom aj v ďalších rozhodnutiach napr. z 27.02.2018 sp. zn. 6Cdo/206/2017, z 27.02.2018 6Cdo/143/2017, zo 14.06.2017 sp. zn. 3MCdo1/2016 a z 29.11.2018 sp. zn. 6Cdo/80/2018, sp. zn. 8Cdo/6/2018 z 27.09.2018. Touto ustálenou praxou bol prekonaný právny názor uvedený v rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/168/2009, 4Cdo/139/2011, 8Cdo/219/2016, 3Cdo/172/2012 a sp. zn. 3Cdo/301/2012. K extenzívnemu výkladu pojmu „škoda“ sa vyjadril aj Ústavný súd SR v uznesení z 11.10.2016 sp. zn. III. ÚS 666/2016, v ktorom uzavrel, že výklad pojmu „škoda“ je ústavne konformným spôsobom interpretovateľný tak, že zahŕňa aj nemajetkovú (imateriálnu) ujmu podľa ustanovení Obč. zákonníka o ochrane osobnosti, s cieľom maximálnej možnej miery rešpektovania cieľov relevantnej únijnej regulácie. Eurokonformný extenzívny výklad pojmu „škoda na zdraví“, upraveného v § 4 ods. 2 písm. a)/zákona o PZP je tiež súladne prezentovaný ústavným súdom v uznesení sp. zn. I. ÚS 474/2016 zo dňa 17.08.2016. Otázka zodpovednosti za nemajetkovú ujmu spôsobenú pri dopravnej nehode bola judikovaná aj Súdnym dvorom Európskej únie, rozsudkom vo veci Haasová C-22/2012, v zmysle záverov ktorého povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Na základe uvedeného dospel k záveru, že u žalovaného je daná pasívna vecná legitimácia, keď motorové vozidlo v čase dopravnej nehody bolo poistené u žalovaného. Tým, že vodič motorového vozidla V. O. spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej došlo k smrti príbuzného žalobcov, bolo neoprávnene zasiahnuté do súkromia žalobcov, súčasťou ktorého je aj rodinný život zahrňujúci právo fyzickej osoby vytvárať, udržiavať a rozvíjať vzájomné vzťahy s inými ľudskými bytosťami najmä v oblasti citovej tak, aby sa fyzická osoba mohla rozvíjať a napĺňať vlastnú osobnosť. Mal za preukázané, že medzi žalobcami a nebohým existovali sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, pričom porušením práva na jeho život došlo k neoprávnenému zásahu do práv na súkromie žalobcov; následky sú trvalé a neodstrániteľné. Bola narušená celistvosť rodiny, žalobkyňa 1/ prišla náhle o manžela, žalobcovia 2/, 3/ a 4/ o otca. Strata jedného člena rodiny je objektívne neodčiniteľnou ujmou, ktorá postihuje všetkých členov rodiny, najviac ale tých najbližších, ktorí si následky v dôsledku spôsobenej traumy, ochudobnenia v citovom živote, strate zázemia, či pocitu domova nesú zo sebou po celý život. Vychádzal z nepochybnej skutočnosti, že už samotná strata blízkeho človeka znamená pre pozostalých a to hlavne najbližšiu rodinu značnú ujmu, pričom nie je dostatočné morálne zadosťučinenie a je na mieste poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/265/2009 z 17.02.2011. dospel k záveru, že všetci žalobcovia spĺňajú istú formu bližšieho, užšieho vzťahu k zosnulému odôvodňujúcu priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, keď z dokazovania vyplynulo, že dôsledky smrti syna a brata žalobcov sú u všetkých žalobcov závažnou ujmou. Ako rodina boli vždy súdržní, aktívne si užívali voľný čas, spoločné chvíle, navzájom si pomáhali a mali spoločné plány; smrť preťala doterajšie pokojné plynutie životov žalobcov. Zdôraznil, že náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch nie je náhradou za život, pretože žiadna suma súdom priznaná nie je dostatočná vzhľadom na spôsobenú ujmu na to, aby nahradila život človeka. Jej účelom a zmyslom je zmiernenie následkov vzniknutej ujmy, táto má umožniť tzv. „citové obveselenie“. Nemá byť zábezpekou, zdrojom obživy a ani náhradou príjmu. Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy žalobcov prihliadol na to, že zosnulý M. W.-N.L. mal v čase nehody 47 rokov; jeho smrť nepriaznivo zasiahla do emocionálneho života žalobcov; už nikdy sa nebudú môcť porozprávať so svojím manželom a otcom; tešiť sa zo životných úspechov a zažiť s ním ďalšie neopakovateľné zážitky. Zavinené úmrtie manžela

a otca poznačí žalobcov po psychickej stránke na celý život. Neustále spomienky negatívne vplývajú na duševný stav žalobcov, všetky súkromné a pracovné aktivity s nebohým sa pre nich naraz stali iba minulosťou. Pre žalobcov bol zosnulý manžel a otec dobrým a starostlivým manželom a otcom, ktorý nesmierne chýba každému, kto ho poznal. Jeho smrťou došlo k zásahu do psychickej integrity žalobcov. Úmrtie manžela a otca bolo pre nich neočakávanou stratou a výrazným zásahom do ich života. Nikdy sa s tým nebudú vedieť vyrovnať. Žalobcovia požadovali náhradu nemajetkovej ujmy každý vo výške 33 500€. Zohľadnením veku zosnulého v čase nehody, odkázanosti a intenzity vzťahov medzi zosnulým a žalobcami dospel k sume 10 000€ ako primeranej pre každého zo žalobcov. Prihliadol pri tom aj na skutočnosť, že žalobcovia boli hmotne odkázaní na zosnulého. K námietke žalovaného, že poškodený musel vedieť, že vinník je pod značným vplyvom alkoholu a napriek tomu do vozidla nasadol a viezol sa v ňom, poukázal na rozhodnutie súdneho dvora Haag, ktorým je preukázané, že vodič motorového vozidla v čase jeho vedenia bol pod vplyvom alkoholu, avšak nikde v rozhodnutí sa neuvádza, že o tejto skutočnosti preukázateľne vedel niektorý zo zosnulých spolujazdcov. Uviedol, že zistená hladina alkoholu u vodiča neznamená automaticky preukázanú vedomosť spolujazdca o tejto skutočnosti. Žalovaný nepreukázal okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti a preto nie je možné pristúpiť k zníženiu nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy. Z požitia alkoholu vodičom nie je možné usúdiť a dotvárať predchádzajúce správanie poškodeného. K argumentácii žalovaného o nepoužití bezpečnostného pásu zosnulým uviedol, že táto nezohľadňuje okolnosti a priebeh dopravnej nehody a už vôbec príčinu úmrtia zosnulého, pričom poukázal na rozsudok Súdneho dvora Haag, z ktorého vyplýva, že podľa lekárskej správy, vozidlo spadlo do vody, pacient, ktorý sa nachádzal asi 15 minút pod vodou bol zakliesnený v aute; z auta ho vytiahol potápač a záchranná služba. Uviedol, že neexistuje žiaden dôkaz, že by poškodený nepoužil bezpečnostný pás po nastúpení do motorového vozidla, nie je vylúčené, že si poškodený sám neskôr odopol bezpečnostný pás v záujme záchrany svojho života v snahe vyplávať na hladinu vody a je otázne, či použitie bezpečnostného pásu za daných okolností mohlo prispieť k záchrane zosnulého. Z týchto dôvodov vyhodnotil obranu žalovaného ako účelovú. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. s odôvodnením, že všetci žalobcovia boli v základe nároku plne úspešní a rozhodnutie o výške nároku záviselo len od úvahy súdu. O uložení povinnosti žalovanému zaplatiť súdny poplatok za podanú žalobu rozhodol podľa § 2 ods. 2, § 4 ods. 2 písm. i), § 7 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a podľa položky 7b písm. b)/ Sadzobníka súdnych poplatkov.

2. Proti tomuto rozsudku v časti, v ktorej súd žalobe žalobcov vyhovel, podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote žalovaný, žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmeniť a žalobu zamietnuť. Odvolanie odôvodnil tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že súd sa dostatočne nevysporiadal s jeho relevantnou právnou argumentáciou a konštantou rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu SR k otázke, resp. absencií priamej príčinnej súvislosti medzi dopravnou nehodou a zásahom do osobnostných práv žalobcov, čo je v rozpore s § 220 ods. 3 C.s.p., čím zaťažil rozsudok vadou arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti a vo výsledku vec aj nesprávne právne posúdil. Uvedené sa vzťahuje aj na priznanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy, a to najmä jej paušalizovanie vo vzťahu ku každému zo žalobcov, napriek rôznorodosti vzťahov. Uviedol, že pokiaľ súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný je v konaní pasívne vecne legitimovaný a teda pre účely zákona o PZP je nemajetková ujma pozostalých po obetiach dopravných nehôd užšou kategóriou „škody na zdraví“, bolo nevyhnutné dôsledne sa zaoberať atribútmi vzniku zodpovednosti za škodu, t.j. protiprávnosťou konania, vznikom škody v dôsledku protiprávneho konania a to vo vzťahu k žalovanému v kontexte celého zákona o PZP. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29.03.2007 sp. zn. 3Cdo/32/2007, uznesenie Najvyššieho súdu SR z 05.12.2013 sp. zn. 3Cdo/18/2013, rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30.01.2007 sp. zn. 2Cdo/73/2006, uverejnený v Zb. stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R 61/2008, v zmysle ktorého, „príčinná súvislosť medzi poškodením zdravia žalobcov a protiprávnym konaním žalovaného nie je daná, ak poškodenie zdravia spočíva v udalosti, ktorá je už sama o sebe následkom protiprávneho konania žalovaného. O takýto prípad ide aj vtedy, ak poškodenie zdravia žalobcov bolo výsledkom ich reakcie na smrteľný úraz ich syna.“ Ďalej poukázal na § 5 ods. 1 písm. h) zákona o PZP, v zmysle ktorého „poistiteľ nenahradí za poisteného škodu, ak ide o zodpovednosť za škodu, ktorej vznik nie je v príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou.“ Namietal, že vzhľadom na skutočnosť, že vo vzťahu k žalovanému je poistnou udalosťou dopravná nehoda a zásah do osobnostných práv žalobcov nastal sprostredkovane v dôsledku reakcie na už primárne a priame následky tejto dopravnej nehody - úmrtie ich rodinného príslušníka, neexistuje vo vzťahu k žalobcom a uplatňovanej nemajetkovej ujme priama príčinná súvislosť s poistnou udalosťou

ako takou v zmysle uvedeného ustanovenia. Na podporu svojej argumentácie poukázal aj na rozsudok ESD zo dňa 10.12.2015 vo veci C-350/14 Lazar, v ktorom ESD opakovane a na viacerých miestach ujmu pozostalých súvisiacu s úmrtím osoby pri dopravnej nehode označil ako „nepriame následky tejto nehody“, pričom „škodu predstavuje ujma na zdraví s následkom smrti dcéry pána Lazara. Ujmu, ktorú utrpeli jej rodinní príslušníci, treba ako takú považovať za nepriame následky nehody.“ Uviedol, že v prípade akceptovania premisy, že pod škodou na zdraví je možné extenzívnym výkladom zahŕňať aj nemajetkovú ujmu pozostalých, je potom žalovaný ako poisťovateľ priamo zo zákona PZP oslobodený od povinnosti plniť za poisteného škodu (nemajetkovú ujmu), a to práve z dôvodu absencie priamej príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou, keďže žalobcovia neboli priamym účastníkom dopravnej nehody. Tejto jeho argumentácii sa súd prvej inštancie nevenoval, čo je v príkrom rozpore s požiadavkami na kvalitu odôvodnenia rozsudku vo všeobecnosti, napriek ustálenej rozhodovacej praxe NSSR. Rozsudok považoval za arbitrárny aj čo do výšky priznanej náhrady, a to najmä bez akéhokoľvek zdôvodnenia či variovania vzhľadom na rôznorodosť rodinných vzťahov žalobcov vo vzťahu k poškodenému (manželka, plnoleté deti).

3. Proti tomuto rozsudku v časti, v ktorej súd prvej inštancie priznal každému zo žalobcov sumu 10 000€ a vo zvyšku žalobu zamietol, podali odvolanie v zákonom stanovenej lehote žalobcovia a žiadali rozsudok zmeniť tak, aby bol žalovaný zaviazaný zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy žalobkyni 1/ v sume 22 000€, žalobcovi 2/ v sume 12 500€, žalobkyni 3/ v sume 12 500€ a žalobkyni 4/ v sume 12 500€. Odvolanie odôvodnili tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietali, že súd prvej inštancie nesprávne právne aplikoval § 13 ods. 3 Obč. zákonníka na skutkový stav zistený vykonaným dokazovaním (vek zosnulého 47 rokov, vek pozostalej manželky 49 rokov, trvanie manželstva 29 rokov, z ktorého pochádzali 3 deti, spolužitie manželov počas trvania manželstva, hmotná závislosť pozostalej manželky na zosnulom, vzťah detí k zosnulému otcovi). Poukazom na rozsudok Krajského súdu Trnava sp. z. 24Co/71/2018, rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/330/2012, rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo/2625/2007, nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 288/217 z 05.12.2017 namietali, že nesprávne právne posúdenie súdu prvej inštancie spočíva v tom, že nezohľadnil pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy pre pozostalú manželku a deti závažnosť vzniknutej ujmy, priznaná výška nemajetkovej ujmy 10 000€ nie je primeraná, nespĺňa požiadavku spravodlivosti, nemá základ v zistenom skutkovom stave a nezohľadňuje rozhodovaciu činnosť súdov v porovnateľných veciach, čo považujú za porušenie práva na spravodlivý proces, a resp. inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Ďalej namietali, že pre určenie primeranosti výšky náhrady nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie ako pomocné kritérium nesprávne použil zákon č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov, čo potvrdzuje nález Ústavného súdu SR sp. z. III. ÚS 754/2016, rozhodnutie Krajského súdu Nitra sp. zn. 8Co/31/2020, rozhodnutie Krajského súdu Trnava sp. zn. 9Co/56/2019, rozhodnutie Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 11C/17/2020. Súdny dvor Európskej únie sa v rozhodnutí zo dňa 16.07.2020 vo veci C-129/19, Presidenza del Consiglio dei Ministri/BV vyjadroval k článku 12 ods. 2 smernice rady 2004/80/ES z 29.04.2004 o odškodňovaní obetí trestných činov, ktorá bola transponovaná do právneho poriadku SR, a to do zákona, na ktorý sa odvoláva žalovaný. Súd uviedol, že členské štáty musia priznať odškodnenie všetkým obetiam úmyselného násilného trestného činu, a to aj tým, ktoré majú bydlisko na ich vlastnom území. Odškodnenie nemusí pokrývať úplnú náhradu škody, ale jeho výška nemôže byť čisto symbolická. Ďalej namietali, že minimálna mzda a zákon o obetiach trestných činov sú verejnoprávne regulácie, ktorými štát nastavuje minimálne parametre sociálneho štátu. Normy verejného práva nemôžu byť podkladom pre limitáciu výšky náhrady nemajetkovej ujmy v súkromnoprávnych vzťahoch podľa Obč. zákonníka. Limitácia náhrady škody voči štátu nezbavuje obeť trestného činu jej nároku uplatniť si úplnú (100%) náhradu škody voči páchateľovi násilnej trestnej činnosti. Odškodnenie garantované štátom v rámci vnútroštátneho systému odškodnenia má predstavovať podľa výkladu súdu Európskej únie spravodlivé a primerané odškodnenie; takéto odškodnenie nemusí nevyhnutne zabezpečiť úplnú náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá môže byť na ťarchu páchateľa násilného trestného činu. Odškodnenie poskytované štátom predstavuje príspevok k náhrade nemajetkovej ujmy, ktorú utrpela obeť násilnej trestnej činnosti; limitácia náhrady škody platí výlučne voči štátu, avšak nie voči páchateľovi násilného trestného činu. Skutočné odškodnenie obete násilnej trestnej činnosti pozostáva z odškodnenia (limitovaného) garantovanom štátom a z odškodnenia, ktoré má byť na ťarchu páchateľa trestnej činnosti. Limitácia náhrady škody v prospech štátu neznamená, že obeť násilného trestného

činu nemá nárok na väčšie odškodnenie. Zo strany štátu ide len o doplnkové o čiastočné odškodnenie v prospech obete trestného činu, avšak plné odškodnenie obete naďalej zaťažuje páchateľa trestného činu. Podľa § 10 ods. 2 tohto zákona odškodnenie obetí násilného trestného činu nemožno priznať, ak jej bola ujma na zdraví plne uhradená inak. Zákon predpokladá plné odškodnenie obete trestného činu, pričom štát sa podieľa na finančnom odškodnení len do určitej výšky. Na zvyšnú časť odškodnenia naďalej pretrváva nárok poškodeného voči páchateľovi trestnej činnosti. Poisťovateľ svoje povinnosti z povinného zmluvného poistenia nemôže degradovať na povinnosti štátu a zbavovať sa týmto spôsobom svojich povinností voči poškodenému. V súkromnoprávnych vzťahoch platí princíp náhrady skutočnej škody (§ 442 Obč. zákonníka). Z uvedeného je zrejmé, že finančné limity odškodnenia, ktoré platia pre štát neplatia pre poisťovateľa vzhľadom na inú povahu vnútroštátneho systému (limitovaného) odškodnenia obetí trestného činu štátom. Rozsudok ESLP vo veci Kontrová verzus SR, z ktorého vychádzal súd prvej inštancie, nemôže slúžiť ako podklad pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy súdom prvej inštancie, pretože ide o neaktuálnu judikatúru ESLP-15 rokov staré rozhodnutie, pričom k skutku došlo pred dvadsiatimi rokmi; nemajetková ujma vo výške 25 000€ bolo za porušenie pozitívneho záväzku štátu chrániť právo na život; výška nemajetkovej ujmy v tejto veci bola určená voči štátu za porušenie svojho pozitívneho záväzku avšak nie voči pôvodcovi neoprávnenému zásahu voči manželovi, ktorý potom, čo usmrtil maloleté deti strelnou zbraňou sám spáchal samovraždu; k odsúdeniu SR v prípade Kontrová došlo z dôvodu, že ESLP sa stotožnil s tvrdením sťažovateľky v tom čase o neexistencii účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na život, prostredníctvom ktorého by získala náhradu za utrpenú nemajetkovú ujmu; z aktuálnej judikatúry ESLP rozhodnutie z 26.11.2019 v prípade Kapko proti SR rozsudok Okresného súdu priznávajúci 30 000€ pre každého rodiča za usmrtenie dcéry pádom veľkokapacitného stanu počas hudobného festivalu Pohoda v roku 2009 môže spĺňať požiadavku umožňujúcu zabezpečenie odškodnenia obetí. Z pohľadu ESLP suma 60 000€ pre obidvoch rodičov za stratu dcéry je primeraná a žaloba na ochranu osobnosti predstavuje účinný vnútroštátny prostriedok nápravy porušenia práva na život. Ďalej poukázali na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 288/2017 z 05.12.2017, podľa ktorého „pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady. Poukázali na skutkový stav rozhodujúci pre určenie výšky nemajetkovej ujmy, osobitne zdôraznili dobu trvania manželstva zosnulého s jeho manželkou, keď je zrejmé, že sa zosobášili pomerne mladí a viac ako polovicu svojho života bol zosnulým manželom pozostalej manželky; je logické, že čím dlhšie trvá manželský zväzok, tým viac sú manželia na seba citovo naviazaný, dlhodobo si budujú vzájomný vzťah, vzťahy sú z dlhodobého hľadiska intenzívnejšie a tým je väčší zármutok zo strany životného partnera, s ktorým pozostalá manželka chcela dožiť v starobe. Intenzita citového vzťahu je daná aj dĺžkou trvania manželstva. Taktiež zdôraznili, že hlavný zdroj obživy zabezpečoval manžel, pozostalá manželka sa starala o svokru a z toho dôvodu vykonávala len sezónne práce. Namietali, že náhrada nemajetkovej ujmy priznaná manželke vo výške 10 000€ nespĺňa požiadavku primeranosti ani spravodlivosti, nezodpovedá skutkovému stavu zistenému v rámci dokazovania, ani závažnosti vzniknutej ujmy, ktorú pozostalá manželka utrpela. Priložili prehľad 18 rozhodnutí krajských súdov, ktoré priznali nemajetkovú ujmu manželke za smrť manžela, z ktorých vyplýva, že maximálna výška odškodnenia priznaná manželke bola suma 70 000€, minimálna suma nemajetkovej ujmy priznanej manželke bola 15 000€ a priemerná výška nemajetkovej ujmy pre pozostalú manželku je 25 000€. Zároveň poukázali na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/38/2021, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 12.10.2020 č. k. 16C/53/2019-242, ktorý priznal pozostalej manželke náhradu nemajetkovej ujmy v sume 20 000€, keď manželia žili v spoločnej domácnosti a manželstvo trvalo 15 rokov, pričom zosnulý manžel A. S. zomrel v aute pri tej istej dopravnej nehode spolu s M. W.-N., manželom žalobkyne 1/, ktorej súd prvej inštancie za trvanie 29 rokov manželstva priznal sumu 10 000€. Priložili aj prehľad 8 rozhodnutí krajských súdov, ktorým bola priznaná nemajetková ujma plnoletým deťom za smrť rodiča.

4. Žalobcovia vo svojom vyjadrení v odvolaniu žalovaného navrhli rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť tak, ako navrhli vo svojom odvolaní. Podľa ich názoru napadnuté rozhodnutie nemôže vychádzať z nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože súd prvej inštancie aplikoval aj interpretoval správne zákon č. 381/2001 Z.z. o PZP, v súlade s eurokonformným výkladom pojmu náhrada škody, rozhodnutím Ústavného súdu SR ÚS 474/2016 a III. ÚS 666/2016, rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo/1/2016 publikovanom v Zb. stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. R 61/2018 a správne aplikoval na zistený skutkový stav. Rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným

na odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, vyplývajúcim z uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. IV ÚS 115/03 z 03.07.2023, podľa ktorého: „Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.“ Súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozhodnutia v súlade s § 220 ods. 2 C.s.p. dostatočne vysporiadal so všetkými námietkami žalovaného, a to s námietkou nedostatku príčinnej súvislosti, s námietkou priznanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy aj s námietkou spoluzavinenia zosnulého. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 Ústavy SR nemožno považovať to, že všeobecný súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu. Do práva na spravodlivý proces totiž nepatrí právo sporovej strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a navrhovaným hodnotením dôkazov (IV ÚS 252/2004) a ani právo na aby bola sporová strana pred všeobecným súdom úspešná teda, aby sa rozhodlo v súlade s požiadavkami sporovej strany (I. ÚS 50/2004). Pokiaľ žalovaný namietal nesprávne právne posúdenie existencie priamej príčinnej súvislosti medzi škodou a škodovou udalosťou súdom prvej inštancie, poukázali na aktuálne uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 02.02.2022 sp. zn. 9Cdo/87/2021, v ktorom sa najvyšší súd vysporiadal s argumentáciou žalovaného v bode 25 jasne konštatoval, že „medzi dopravnou nehodou s následkom smrti blízkej osoby a zásahom do osobnostných práv pozostalých je daná priama príčinná súvislosť ako zákonný predpoklad zodpovednosti poisťovne za škodu, a teda že sa odvolací súd svojím právnym záverom v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) C.s.p. neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.“ Pokiaľ ide o paušalizovanie náhrady nemajetkovej ujmy vo vzťahu k manželke dali žalobcovia žalovanému čiastočne za pravdu v tom, že výška náhrady nemajetkovej ujmy určená vo vzťahu k manželke zosnulého je neprimeraná a mala byť vyššia než výška náhrad nemajetkovej ujmy priznaná plnoletým deťom. V tejto súvislosti poukázali na nimi podané odvolanie.

5. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, v medziach uplatnených odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a viazaný skutkovým stavom tak, ako zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Žalobcovia vo svojom odvolaní uviedli, že toto podávajú proti výrokom rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým každému zo žalobcov priznal sumu 10 000€ a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Z obsahu ich odvolania však vyplýva, že vecnú nesprávnosť rozsudku súdu prvej inštancie v časti, v ktorej vyhovel žalobe každého zo žalobcov v sume 10 000€ nenamietajú, ale žiadajú rozsudok zmeniť tak, aby odvolací súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy žalobkyni 1/ v sume 22 000€ a žalobcom 2/, 3/ a 4/ každému v sume 12 500€. Odvolací súd preto posúdil odvolanie žalobcov v súlade s § 124 ods. 1 C.s.p. podľa jeho obsahu ako smerujúce proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti, v ktorej zamietol žalobu žalobkyne 1/ v sume 12 000€ a žalobu žalobcov 2/, 3/ a 4/, každého v sume 2500€ a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov je dôvodné.

6. Predmetom odvolacieho konania bol, na základe odvolaní podaných žalobcami aj žalovaným proti rozsudku súdu prvej inštancie, nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy, a to žalobkyne 1/ v sume 22 000€ a žalobcov 2/, 3/ a 4/ v sume 12 500€, spôsobenej im usmrtením manžela žalobkyne 1/ a otca žalobcov 2/ až 4/ pri dopravnej nehode spôsobenej vodičom motorového vozidla povinne zmluvne poisteného u žalovaného.

7. Súd prvej inštancie pri posudzovaní dôvodnosti žalobcami uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vychádzal zo zistení, že vodič motorového vozidla V. O. spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej došlo k smrti príbuzného žalobcov; predmetné motorové vozidlo bolo v čase dopravnej nehody poistené u žalovaného; a tiež, že medzi žalobcami a nebohým existovali sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života. S poukazom na ustálenú súdnu prax najvyšších súdnych autorít v riešení otázky pasívnej legitimácie poisťovne v spore o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, dospel k záveru, že žalovaný je v konaní pasívne vecne legitimovaný. Vychádzal najmä z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR z 31.07.2017 sp. zn. 6MCdo/1/2016, uverejneného v Zb. stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 8/2018 pod č. 61, podľa ktorého „škodou pre účely zákona č. 381/2001 o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých

zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná.“ Poukázal aj na ďalšie naň nadväzujúce rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/143/2017, 6Cdo/206/20117, 8Cdo/6/2018, ako aj na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 666/2016 z 11.10.2016 a rozhodnutie ESD C 22/12 vo veci Haasová.

8. Súd prvej inštancie ďalej ustálil, že žalobcovia majú nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, keď spôsobením dopravnej nehody vodičom motorového vozidla, pri ktorej došlo k smrti príbuzného žalobcov, došlo k neoprávnenému zásahu do súkromia žalobcov chráneného ustanovením § 11 Obč. zákonníka ktorého následky sú trvalé a neodstrániteľné; bola narušená celistvosť rodiny, žalobkyňa 1/ prišla náhle o manžela, žalobcovia 2/, 3/ a 4/ o otca, pričom strata jedného člena rodiny je objektívne neodčiniteľnou ujmou, ktorá postihuje všetkých členov rodiny, najviac tých najbližších, v dôsledku spôsobenej traumy, ochudobnenia v citovom živote, strate zázemia a je nepochybné, že už samotná strata blízkeho človeka znamená pre pozostalých, hlavne najbližšiu rodinu, značnú ujmu a nie je dostatočné morálne zadosťučinenie.

9. Žalovaný vo svojom odvolaní namietal absenciu priamej príčinnej súvislosti medzi nemajetkovou ujmou žalobcov a poistnou udalosťou ako takou v zmysle § 5 ods. 1 písm. h) zákona o PZP.

10. Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 6MCdo/6/2012 z 30.10.2013, zverejnenom v Zb. stanovísk NS a súdov SR č. 10/2014 pod č. 137, okrem iného uviedol: „o vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) ide vtedy, ak protiprávne konanie (delikt, nezákonné rozhodnutie, nesprávny úradný postup) a vznik škody sú v logickom slede, a teda ak protiprávne konanie škodcu bolo príčinou a vznik škody následkom tejto príčiny. Vzťah príčiny a následku musí byť bezprostredný (priamy). Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, či okolnosti nasvedčujúce jej existencie; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Musí byť teda doložené, že nebyť protiprávneho konania (opomenutia) škodcu škodlivý následok by nenastal. Ak príčinou škody je iná skutočnosť (napr. porušenie zmluvnej povinnosti samotným poškodením), zodpovednosť za škodu nenastáva. Otázka príčinnej súvislosti medzi určitým protiprávnym konaním a konkrétnou škodou je otázkou skutkovou. Pri riešení otázky príčinnej súvislosti je právnym posúdením veci vymedzenie, medzi akou ujmou (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu má preto určujúci význam, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma, za ktorú je požadovaná náhrada. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmou poškodeného (ak vznikla) a konkrétnym konaním škodcu, ak je protiprávne) sa príčinná súvislosť zisťuje.“

11. Právo na ochranu osobnosti prináleží každej fyzickej osobe. Predmetom ochrany je osobnosť fyzickej osoby vo svojej celistvosti; jednotlivé zákonom chránené zložky tejto osobnosti sú v § 11 Obč. zákonníka uvedené príkladmo. Ochrana osobnosti zahŕňa okrem iného aj právo na ochranu súkromia, súčasťou ktorého je aj rodinný život zahŕňajúci najmä právo fyzickej osoby vytvárať, udržiavať a rozvíjať vzájomné vzťahy s inými ľudskými bytosťami najmä v oblasti citovej tak, aby sa fyzická osoba mohla rozvíjať a napĺňať vlastnú osobnosť, ako správne uviedol aj súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Ak medzi osobami existujú blízke príbuzenské vzťahy a citové väzby, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolanému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. jeho nedovolaním narušením, tak môže byť fyzickej osobe spôsobená v jej rodinnom živote ujma spočívajúca v tom, že stratou spolužitia s blízkou osobou už nemôže vôbec (alebo čiastočne) napĺňať svoje vlastné citové potreby. Ak dôjde k smrti blízkej osoby, pozostalá osoba môže utrpieť citovú (emocionálnu) ujmu vo forme šoku, psychickej traumy, smútku až žiaľu zo straty spoločenstva s blízkou osobou. Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Obč. zákonníka o ochrane osobnosti (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/265/2009 zo 17.02.2011). Podľa názoru odvolacieho súdu, uvedeného aj v rozsudku sp. zn. 8Co/38/2021 zo dňa 25.01.2022, konaním vodiča, ktorého prevádzkou bola spôsobená smrteľná dopravná nehoda, došlo v priamej príčinnej súvislosti k neoprávnenému zásahu do práva žalobcov na ich súkromný život tým, že došlo k náhlemu ukončeniu

vzájomných vzťahov žalobcov s ich blízkym príbuzným. Narušenie celistvosti rodiny žalobcov a tým ich ochudobnenie o rodinný, (partnerský a rodičovský) život, je trvalým zásahom do súkromia a života týchto žalobcov, ku ktorému došlo v priamej príčinnej súvislosti so smrteľnou dopravnou nehodou. Citová ujma žalobcov 1/ až 4/, spočívajúca v nepríjemných pocitoch smútku, zúfalstva a šoku zo smrti milovanej osoby, je následkom dopravnej nehody, bez ktorej by takáto ujma na ich psychike nebola vznikla. Konaním vodiča motorového vozidla, spočívajúcim v spôsobení smrteľnej dopravnej nehody, došlo k zásadnej zmene spoločného života žalobcov 1/ až 4/, ku ktorej by nedošlo nebyť tejto tragickej udalosti. Z uvedeného vyplýva, že dopravnou nehodou s následkom smrti manžela žalobkyne 1/ a otca žalobcov 2/ až 4/, došlo k trvalému pretrhnutiu rodinných a citových väzieb. Na základe uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade neboli odškodnené žiadne také následky na osobnostných právach žalobcov, ktoré by neboli vyvolané smrteľnou dopravnou nehodou.

12. Odvolací súd ďalej dospel k záveru, že na daný prípad nemožno aplikovať rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 30.01.2007, sp. zn. 2Cdo/73/2006, uverejnené v Zb. stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R 61/2008, pretože sa týkalo iného nároku, a to náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku psychickej ujmy na zdraví, ktorá mala vzniknúť pozostalým rodičom v dôsledku smrti ich syna. Rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-350-2014 taktiež nemožno aplikovať v prejednávanej veci, pretože sa týkalo výkladu článku 4 ods. 1 nariadenia č. 864/2007 o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky na účely určenia práva uplatniteľného na mimozmluvný záväzok vyplývajúci z dopravnej nehody.

13. Dôvodne tiež žalobcovia vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného poukázali na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/87/2021 zo dňa 02.02.2022, v ktorom najvyšší súd dospel k záveru, „medzi dopravnou nehodou s následkom smrti blízkej osoby a zásahom do osobnostných práv pozostalých je daná priama príčinná súvislosť ako zákonný predpoklad zodpovednosti poisťovne za škodu...“. V bode 20 odôvodnenia uvedeného rozhodnutia najvyšší súd dospel k záveru, že „dopravná nehoda s následkom smrti blízkej osoby predstavuje priamu a hlavnú príčinu zásahu do osobnostných práv pozostalých, nejde teda len o druhotný, sprostredkovaný zásah, ako tvrdí žalovaná 2/. Iný záver nemožno prijať, pretože ak je existencia priamej príčinnej súvislosti jedným zo zákonných predpokladov úspešného uplatnenia nemajetkovej ujmy žalobcov v spore, dovolací súd by v týchto prípadoch nemohol dospieť k už konštantne judikovanému záveru o pasívnej legitimácii poisťovní v prípadoch náhrady nemajetkovej ujmy pozostalých následkom smrti blízkej osoby pri dopravnej nehode, ak by zaujal právny názor, že ide len o subsidiárny, nepriamy následok poistnej udalosti, t.j. dospel by k záveru o neexistencii priamej príčinnej súvislosti.“

14. Z uvedených dôvodov odvolací súd posúdil ako nedôvodnú námietku žalovaného, týkajúcu sa neexistencie príčinnej súvislosti medzi nemajetkovou ujmou žalobcov a poistnou udalosťou.

15. Odvolací súd posúdil ako dôvodné námietky žalobcov, že súd prvej inštancie pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy priznanej žalobcom nezohľadnil závažnosť vzniknutej ujmy, priznaná výška nemajetkovej ujmy 10 000€ nie je primeraná, nespĺňa požiadavku spravodlivosti a nezohľadňuje rozhodovaciu činnosť súdov v porovnateľných veciach.

16. Súd prvej inštancie pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy priznanej žalobcom poukázal na rozhodnutie európskeho súdu pre ľudské práva v prípade Kontrová c/a SR a na úpravu obsiahnutú v zákone č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy priznanej žalobcom zohľadnil vek zosnulého M. W.-N. v čase nehody 47 rokov, skutočnosť, že zosnulý bol dobrým a starostlivým manželom a otcom; a jeho smrťou došlo k zásahu do psychickej integrity žalobcov neočakávanou stratou a výrazným zásahom do ich života; nebudú sa môcť už nikdy s ním porozprávať, tešiť sa zo životných úspechov a zažiť s ním ďalšie neopakovateľné zážitky a zavinené úmrtie manžela a otca poznačí žalobcov po psychickej stránke na celý život. Zároveň prihliadol aj na odkázanosť a intenzitu vzťahov medzi zosnulým a žalobcami, na základe čoho určil výšku náhrady nemajetkovej ujmy v sume 10 000€ pre každého zo žalobcov. Túto sumu odvolací súd nepovažoval za primeranú a to aj vzhľadom na výšku nemajetkovej ujmy priznanú pozostalej manželke zosnulého A. S. (2.000,-€) zomrelého v aute pri tej istej dopravnej nehode spolu s M. W.-N., rozsudkom Okresného súdu Bratislava 1 zo dňa 12.10.2020 č.k. 16C/53/2019-242 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/38/2021-299 zo dňa 25.01.2022. V uvedených rozhodnutiach súdy vychádzali zo skutočnosti, že manžel žalobkyne 1/ A. S. zomrel vo veku 38 rokov, jeho manželka mala 35 rokov a jeho deti,

žalobca 2/ mal 13 rokov a žalobca 3/ mal 4 roky, manželstvo žalobkyne 1/ s nebohým A. S. trvalo 15 rokov, medzi žalobcami a zosnulým boli vytvorené silné rodinné väzby, boli na seba silno naviazaní, ich vzájomný život ich napĺňal a tešil, žalobcovia 2/ a 3/ ako neplnoleté deti boli na svojom otcovi závislí nielen po citovej stránke, ale aj v rámci ich finančného zabezpečenia do budúcnosti. V prejednávanej veci pri tom bolo vykonaným dokazovaním zistené, že manželstvo žalobkyne 1/ so zosnulým M. W.-N. trvalo 29 rokov, mali 3 deti, žili v spoločnej domácnosti s matkou zosnulého, o ktorú sa žalobkyňa 1/ starala, jej manžel bol vyučený ako stolár živil rodinu, nakoľko žalobkyňa 1/ pracovala iba sezónne vzhľadom na starostlivosť o manželovu matku. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyne 1/ nezohľadnil dostatočne intenzitu citového vzťahu k zosnulému manželovi, ktorá je daná aj dĺžkou trvania manželstva, počas ktorého je umocňovaná ich každodenným spolužitím v harmonickom vzťahu, v rámci ktorého spoločne prežívali všetky radosti aj starosti. Prežili spolu viac ako polovicu svojho života a o to intenzívnejšie je u žalobkyne 1/ prežívanie žiaľu a smútku, pocitu osamelosti a aj obáv zo straty opory, ktorú jej manžel toľké roky poskytoval. Odvolací súd vzhľadom na závažnosť vzniknutej ujmy žalobkyni 1/, považoval za primeranú jej náhradu v odvolaní požadovanej sume 22 000€. Zároveň súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania ustálil, že zosnulý bol zároveň aj dobrým a starostlivým otcom a jeho neočakávaná strata zasiahla výrazným spôsobom aj do života žalobcov 1/ až 4/. Z ich výpovedí vyplynulo, že zosnulý sa venoval viacerým športom a radi s ním chodili na športové akcie, na ktoré brával celú rodinu, tiež na výlety, na chatu a aj ich naučil všetky športy, vo všetkom ich podporoval, finančne ich zabezpečil, zaplatil im vodičské preukazy, zabezpečil im vzdelanie. Mali k nemu vybudované citové väzby, nesmierne im chýba, pričom ich ochudobnenie v citovej oblasti je nenapraviteľné. Vzhľadom na uvedené odvolací súd považoval za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy sumu 12 500€ pre každého zo žalobcov 2/ až 4/.

17. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdil a v napadnutej zamietajúcej časti rozsudok podľa § 388 C.s.p. zmenil tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 12 000€, žalobcom 2/ až 4/, každému sumu 2500€.

18. O nároku na náhradu trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a 2 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p.

19. V časti uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť súdny poplatok za podanú žalobu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 389 ods. 1 písm. c) C.s.p., pretože vzhľadom na zmenu rozsudku súdu prvej inštancie je potrebné určiť výšku súdneho poplatku zodpovedajúcu priznanej sume, avšak o povinnosti zaplatiť súdny poplatok rozhoduje súd prvej inštancie (§ 14 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb.)

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je

prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).